

Colocviul internațional „Confluente europene” s-a desfășurat în perioada 12-15 mai 1998, cu participarea unor personalități marcante din viața politică românească (președintele țării, membrii guvernului) și internațională (primul ministru onorific și ministrul culturii din Luxemburg, secretarul de stat din ministerul de interne german), reprezentanți ai UNESCO și ai Consiliului Europei.

Inițiativa organizării colocviului a avut-o domnul Ion Caramitru, ministrul Culturii din România, iar organizarea s-a datorat funcționarilor din Ministerul Culturii și Inspectoratului pentru Cultură Sibiu.

Scopul colocviului a fost acela de a atrage atenția discrepanței dintre valoarea monumentelor istorice din Sibiu și starea precară de conservare, de a căuta soluții pentru restaurarea și revitalizarea ansamblului arhitectonic medieval.

Organizatorii au proiectat cinci grupe de lucru pentru discutarea unor probleme esențiale (urbanism, arhitectură integrată, restaurare durabilă; interculturalitate, conștientizare istorică; turism cultural, potențial și dezvoltare; conștientizarea prin cultură pentru cetățenie democratică; noile tehnologii, instrumente contemporane în beneficiul culturii) și au alocat pentru discuții aproximativ cinci ore din bugetul de timp al simpozionului.

Lipsind moderatorii, cu un număr neînsemnat de participanți prezenți la deschidere, grupul de lucru ce urma să discute problema conștientizării prin cultură s-a autodizolvat, ceea ce nu înseamnă că sibienii nu sunt conștienți de însemnătatea culturii!

Timpul afectat discuțiilor s-a dovedit insuficient și în secțiunea a II-a, unii specialiști, programați inițial, rămânând în afara programului. În sinteza discuțiilor din secțiunea despre interculturalitate, domnul Dan Hăuică a arătat patetic că „a sosit ceasul mobilizării” pentru a răspunde la „o istorie mare”, cu „exigențe mari”. În afara necesității unei reparații morale, colocviul a avut menirea de a scoate la lumină proiecte culturale de revitalizare a unor monumente istorice într-un spațiu complementar.

Grupul de lucru cel mai numeros, căruia i s-a acordat cea mai mare atenție, a fost acela ce și-a propus să dezbată problematica urbanismului și a restaurării monumentelor. Polarizarea părerilor s-a manifestat odată cu problema modalităților de abordare a subiectelor, în manieră globală (dl. arh. P. Niedemaier) sau accentuând detaliile semnificative (dl. arh. A. Trișcu).

Cei mai mulți participanți au considerat că soluționarea situației juridice a clădirilor monument istoric este principalul obstacol în calea restaurării monumentelor. Dl. arh. I. Bucur s-a declarat împotriva vânzării caselor monument către actualii chiriași, iar dl. arh. Nistor a arătat că trecerea în proprietate trebuie să se facă fără a se fărâmița actuala proprietate. D-na Anca Dumitrescu a arătat că problema juridică este o „problemă-cheie”, că actualii locuitori ai orașului ar trebui să aibă „măcar condițiile din evul mediu”. Dl. arh. Fabini de la UNESCO a declarat că este necesară protecția proprietăților caselor declarate monument.

Sinteza redactată la încheierea discuțiilor a reflectat interesul stărnit de problema proprietății: „În primul rând a fost subliniată nevoia de perfecționare a legislației de protecție a monumentelor și cea referitoare la reglementarea statutului juridic al proprietăților, ca premise esențiale ale demarării unui program coerent de conservare și punere în valoare a centrului istoric al Sibiului”.

Față de cele arătate, ne exprimăm câteva nedumeriri:

1. Cum poate fi vorba de perfecționarea legislației, când nu există o lege care să protejeze monumentele?

2. De ce nu se iau în considerare legile pieței în evaluarea viitoarelor raporturi dintre proprietari și imobile, legi care ar putea să influențeze în mod pozitiv refacerea și revitalizarea clădirilor, așa cum s-a întâmplat în ultimele trei sute de ani.

Discuțiile purtate în grupul de lucru privind urbanismul au vizat strategia proiectării, costurile și resursele finanțării, infrastructura, revitalizarea zonală, formarea specialiștilor și a meșterilor angrenați în proiectele de restaurare.

Diversitatea opiniilor s-a manifestat în discuțiile despre strategia proiectării: unii arhitecți au pledat pentru un plan global de restaurare, mai mulți pentru proiecte „punctuale”(?!). Dl. arh. Nistor s-a pronunțat pentru o strategie în etape, elaborarea planurilor urbanistice generale și zonale și a regulamentului de construcții fiind prioritare.

Mai mulți arhitecți au arătat că, în timpul nopții, orașul devine pustiu iar noaptea este „mort” (dl. arh. Boilă), că zonele centrale și casele sunt numai parțial iluminate.

Dl. arh. Fabini, dl. arh. Nistor și d-na. arh. Dumitrescu au ridicat problema formării meșterilor. Primul a arătat că lipsa de specialiști nu poate fi

